

**“నాన్నా ! వంటయింది. భోజనావికాసా రా ?”
వంటింట్లోంచే గట్టిగా పిల్చింది దేవకి.**

“ఆ వస్తున్నానమ్మా ! ఈజీచైర్ లో పడుకుని ఏదో ఆలోచిస్తున్న రామ్మూర్తి కూతురు పిలుపుతో ఈ లోకంలోకొచ్చాడు.

దేవకి తండ్రికి వడ్డించంది. ఆయన కూర్చుంటూ —

“అదేమిటమ్మా!... నువ్వు పెట్టకో లేదే?” అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా.

“ఏమిటో! నాకు ఆకలిగాలేదు నాన్నా!.. కాసేపాగి తింటాను!” మెల్లగా అంది దేవకి.

“ఆకలిగా లేకపోవడం ఏమిటమ్మా!... అప్పుడే వన్నెండయింది!... ఆకలై నంతే తిందువుగాని కూర్చో!” అన్నాడు రామ్మూర్తి.

“లేదు నాన్నా!... పొద్దుట్నుంచీ కడుపులో బాగాలేదు. నెనో గంటాగి తింటాను మీరు తినేవెయండి!” అంది దేవకి.

ఓసారి కూతురి మొహంలోకి సూటిగా చూశాడాయన. ఆమె ఏదో తప్పు చేసినట్టు తల దించుకుంది.

రామ్మూర్తికి బియ్యం అయి పోయా యని నిన్న కూతురు చెప్పడం గుర్తొచ్చింది.

“దేవకి!” అన్నాడు మెల్లగా.

“ఏమిటి నాన్నా!”

“ఉన్న అన్నమే ఇద్దరం సర్దుకు తిందాం రామ్మా!”

“నాన్నా!”

“నాకు తెలుసమ్మా!... ఇవాళనీకెందుకు ఆకలి గలేదో! అయినా యింట్లో వున్నది ఇద్దరం! అలాటాకి విరుద్ధంగా విడివిడిగా తినడం ఎందుకు!” అదోలా నవ్వాడాయన.

దేవకి కళ్ళు నీళ్ళతో నిండిపోయాయి.

“బియ్యం రేపు ఆ షాపుకారే బ్రతిమాలి తెస్తారే! కంచం తెచ్చుకో!” అన్నాడు రామ్మూర్తి.

దేవకి మౌనంగా వెళ్ళి మరో కంచం తెచ్చి పెట్టుకుంది. తన కంచం లోని అన్నం కాస్త తీసి కూతురి కంచంలో పెట్టాడు రామ్మూర్తి.

ఎంత ఆపుకుందామన్నా ఆగని కన్నీరు టవటవ మంటూ కంచంలో రాలి దేవకి అన్నాన్ని తడిపేశాయి.

కాస్త ఆవకాయ, నీళ్ళ, మజ్జిగతో ఇద్దరూ భోజనం అయిందనిపించారు.

తన కంట నీరు తండ్రి కంట వడ కూడవని విశ్వప్రయత్నం చేస్తోంది దేవకి.

చెయ్యి కడుక్కుని మళ్ళీ వెళ్ళి పడ కుర్చీలో వాలి పోయాడు రామ్మూర్తి.

కంచాలు తీసి వంటిలు సర్ది తడి చేతుల్ని కొంగుకి తుడుచు కంటూ హాల్లో

కొచ్చింది దేవకి. అప్పటికే తండ్రి నిద్ర లోకి జారుకున్నాడు అలా అర్ధాకలితోనే.

తండ్రికేసి పరిశీలనగా చూపింది దేవకి. లోతుకు పోయిన చెంపలు, గుంటలు వద్ద కళ్ళు, నారపీచీలా వుండి లైం సంస్కారం లేనట్టున్న జుట్టు చూస్తుంటే మళ్ళీ ఆమె కంట్లో నీటితెర వెలిసింది.

వయసుకు మించిన నార్తక్యం కనిపిస్తోందాయనలో. దేవకికి గతం ఒక్కసారి సినిమా రీల్లా గోచరించింది.

* * *

రామ్మూర్తి ఓ పేద బడి వంతులు. మంచిటీవర్ గా పేరు ప్రఖ్యాతులున్నాయి. వ్యక్తి గతంగా అతిమంచివాడు. అన్నదిరుదు కూడా వుంది.

అయితే ఆతనికి లక్షి కటాక్షమే లేదు! అందుకే.... చాలా మంది టీచర్స్ లా ట్యూషన్స్ మీద సంపాదించలేక.... అలా నిరు పేదగా మిగిలి పోయాడు.

ఎంతో మందికి ట్యూషన్స్ చెప్పాడు. అయితే డబ్బు తీసుకునే వాడు కాదు. అందుకే తనకంటూ ఏమీ మిగుల్చుకోలేక పోయాడు. కనీసం పెద్దలిచ్చిన పెంకు టింటిని బాగు చేయించు కొనడానిక్కూడా శక్తిలేక అలాగే కాంక్షేపం చేశాడు.

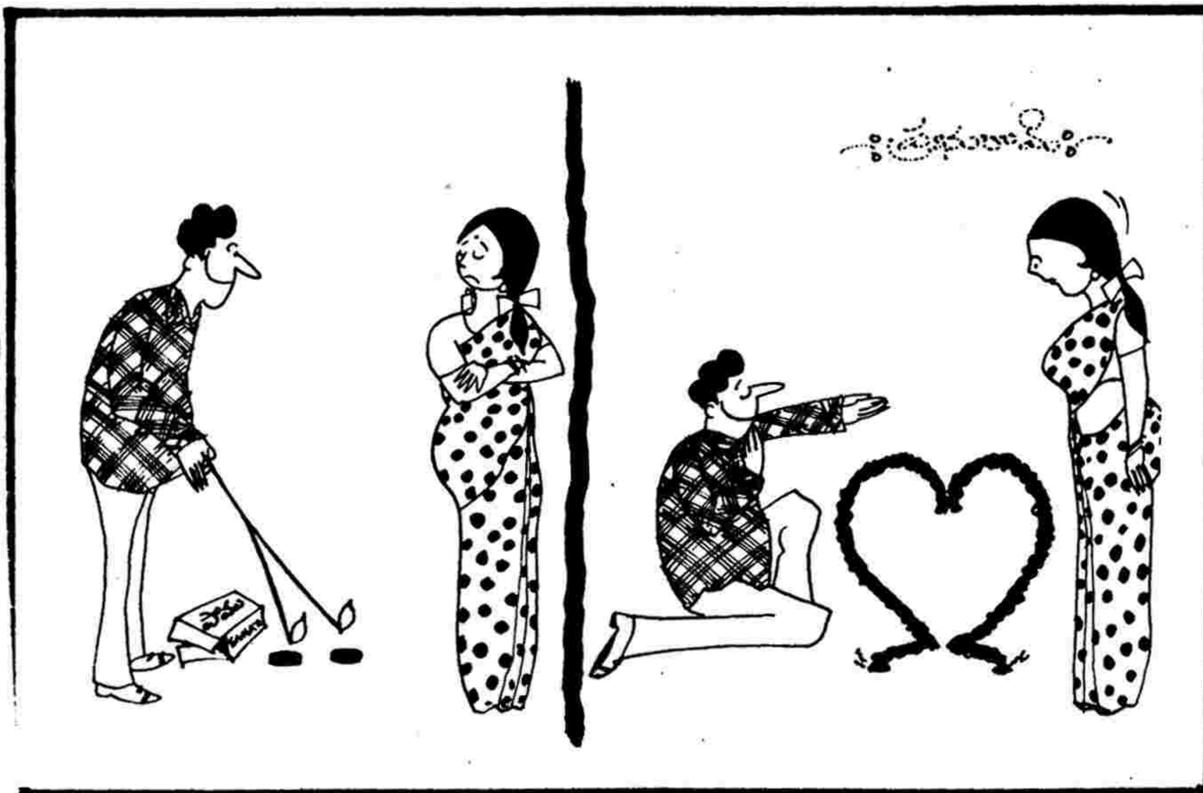
పేద బడివంతులు కుండవలసిన లక్షణాలన్నీ రామ్మూర్తి కున్నా. అధిక సంతానం మాత్రం లేదు.

ఆయనకి ఒకే కూతురు. ఒకే కొడుకు కూతురికి చిన్న తనంలోనే తమ సంబంధం చూసి వెళ్ళి చేసేడు. కొడుకుని గ్రాడ్యుయేట్ ని చేశాడు. బాధ్యత తీరిందని తేలిగ్గా ఉపిరి తీసుకున్నాడు.

ఆ ఆనందంలోనే మరో ఆనందం! అదే కొడుక్కి రాజధానిలో ఉద్యోగం రావడం!

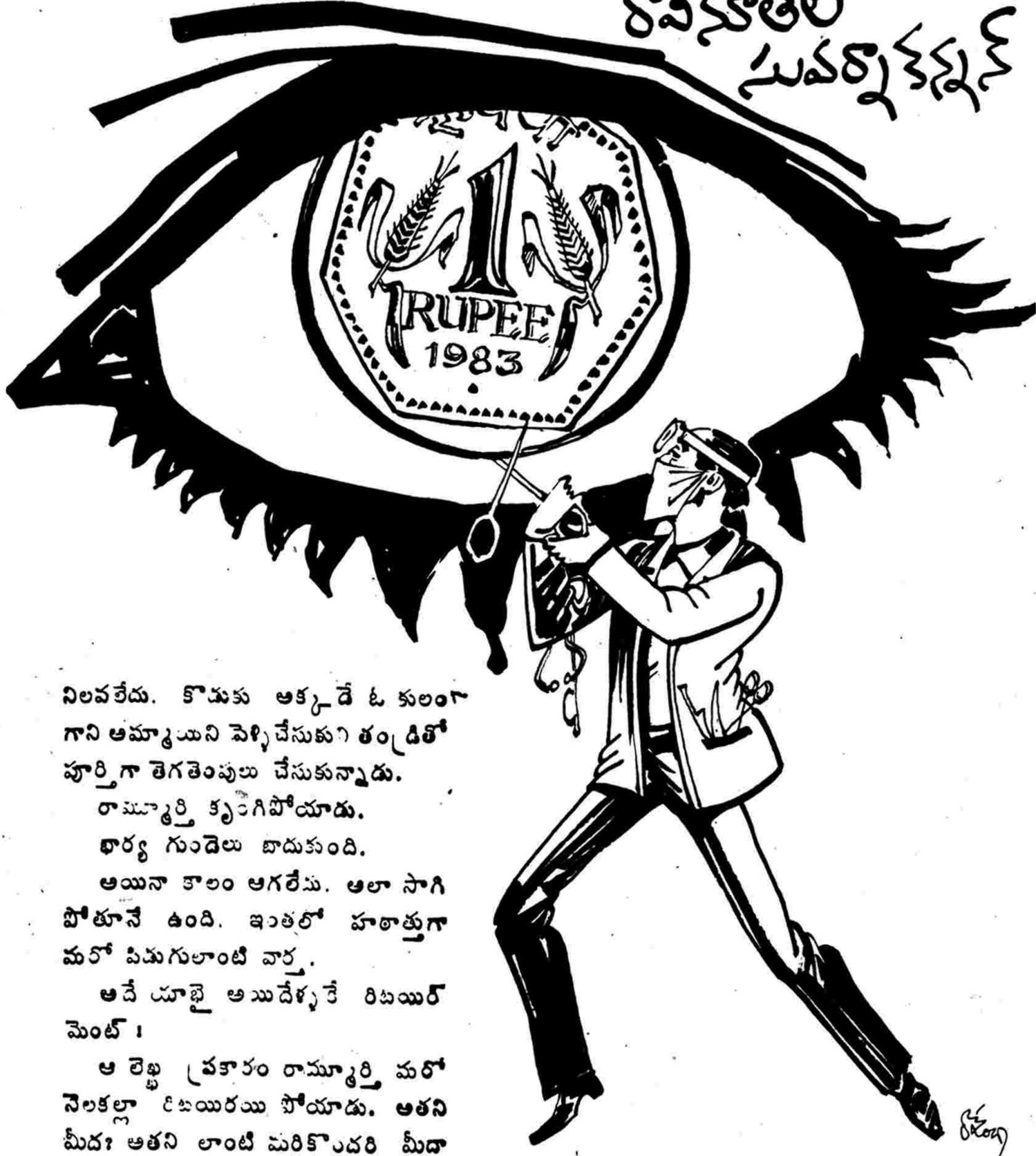
“చదువులు పూర్తయినా, ఏళ్ళ తరబడి ఉద్యోగం లేక.... నిరాశతో కృంగిపోయే లక్షలాది మందిపట్టభద్రులున్న ఈ దేశంలో అంత తేలిగ్గా ఉద్యోగం రావడం ఎంత ఆదృష్టం!” అనుకుని మురిసి పోయాడు.

“నాకేం!... నేనింక హాయిగా విశ్రాంతంగా ఉండవచ్చు!” అనుకున్నాడు. అయితే.... ఆ హాయి ఎక్కువ సేపు

కేటలాగ్

రవివారాల
సువర్ణకన్నక

నిలవలేదు. కొడుకు అక్కడే ఓ కులంగా
గాని అమ్మాయిని పెళ్ళిచేసుకుని తండ్రితో
పూర్తిగా తెగతెంపులు చేసుకున్నాడు.

రామ్మూర్తి కృంగిపోయాడు.

భార్య గుండెలు బాదుకుంది.

అయినా కాలం ఆగలేదు. అలా సాగి
పోతూనే ఉంది. ఇంతలో హఠాత్తుగా
మరో పిడుగులాంటి వార్త.

అదే యాభై అయిదేళ్ళకే రిటయిర్
మెంట్ !

ఆ లెట్ట ప్రకారం రామ్మూర్తి మరో
నెలకల్లా రిటయిరయి పోయాడు. అతని
మీద? అతని లాంటి మరికొందరి మీదా
జారిపడి—

“పాపం !.... అలిసి పోయారు! రెస్ట్
తీసుకోండి!” అంది ప్రభుత్వం.

రామ్మూర్తి మరింత కృంగిపోయాడు.

మరో నెలకల్లా మరో భూకంపం !

అల్లుడు ఏదో యాక్సెంటోలో కాలం
చేశాడు. ‘కష్టాలు ఒంటరిగా రావంటారు
ఇదే నేమో!’ అనుకుని అల్లాడిపోయాడు
రామ్మూర్తి.

“ఏమిటయ్యా నీ లీలలు!.... మేం చేసిన
పాపమేమిటి? ఎందుకయ్యా మాజీవికాలతో
ఇలా ఆడుకుంటున్నావ్?” అంటూ ఒణుకు
తున్న చేతులు జోడించి గోడనున్న
వెంకన్నని నిలదీశాడు.

వశీకరణం

ఆయన మామూలుగానే—

“నా లీలలు నీకర్థం కావులే!” అన్నట్లు నవ్వాడు.

మరో పదిహేను రోజులకల్లా దేవత వివరంగా పుట్టిల్లు చేరుకుంది.

వీటన్నింటికీ తట్టుకోలేని రామ్మూర్తి భార్య కొన్నాళ్ళు మంచంలో ఉండి కాళ్ళ తంగా కన్నుమూసి. భర్తని, బిడ్డని మరింత కృంగదీసింది.

విషయం విని చుట్టంచూపుగా వచ్చి వెళ్ళిపోయాడు కొడుకు.

కాలం మాన్పలేని గాయం ఉండదు.

తండ్రి కూతుళ్ళు కాస్త తేరుకున్నారు. అలవాటు కాకపోయినా ట్యూషన్స్ చేప్పి కాస్త సంపాదిస్తున్నాడు రామ్మూర్తి.

ఆది, పెన్షన్ డబ్బు కలిపి గుట్టుగా కాలం నెట్టుకొస్తోంది దేవత.

కాలం సాఫీగానే గడిచి పోతోంది.

అయితే ఇటీవల రామ్మూర్తికళ్ళు కేట్రాక్ట్ మూలంగా సరిగ్గా కనిపించడం లేదు. డాక్టర్ కి చూపిస్తే ఓ కన్నుకు ఆపరేషన్ చెయ్యొచ్చనీ, మరో కన్నుకి ఇంకా టైం పడుతుందనీ అన్నాడు.

ఈ మధ్య కళ్ళతో మరీ ఇబ్బందిగా ఉంది రామ్మూర్తికి. ట్యూషన్స్ కూడా తగ్గి పోయాయి.

ఇప్పుడు అర్జంటుగా ఆపరేషన్ చేయించు కోవాలి అదే ప్రస్తుతం పెద్ద సమస్యయి కూర్చుంది.

“అమ్మా! దేవతీ... కాసిని మంచి నీళ్ళియ్యి తల్లీ!” అన్న తండ్రిమాటకి ఈ లోకంలో కొచ్చింది దేవతీ గతంలోంచి. మంచి నీళ్ళు తెచ్చి తండ్రి కందించి.... అలాగే నిలుచుండి పోయింది.

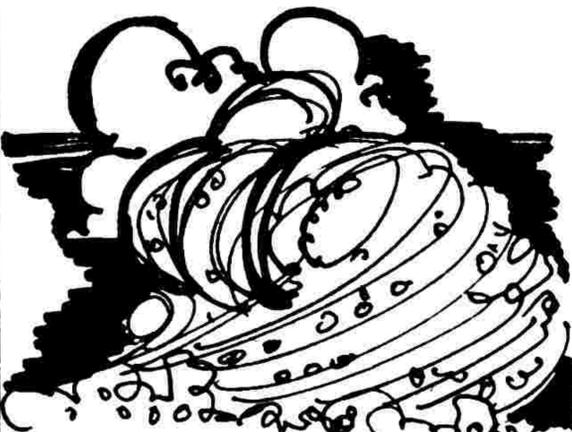
* * *

“ఏమ్మా?” కూతురి మొహంలోని భావాల చదివిన రామ్మూర్తి చిన్నగా నవ్వుతూ అన్నాడు.

“నన్నా నాకు చిన్నతనంలోనే వెళ్ళి చెయ్యకుండా కాస్తాకాస్తా చదువుచెప్పిస్తే నేను మీకింత బహువయ్యేదాన్ని కాదు. వైగా నీక్కూడ కాస్త అండగా ఉండే దాన్ని” కళ్ళు తుడుచుకుంటూ ఆవేదనగా అంది దేవతీ.

కౌవ్యాత్మపు త్రీత్వం
మూర్తిభవించిన నీ కళ్ళ స్పర్శ
ఏ క్షణం నన్ను తాకుతుందో
ఎందుకు నా విషాద వ్యాధిగ్రస్త
హృదయ కపోతాన్ని చల్లగా నిమిరి
ఆశల అంబరం పైకి ఎగరేస్తుందో
తెలీదు—

ఆ కళ్ళ వాకిళ్ళ ముందు

అలల్ని విసరటం మరచిన
గంభీర సముద్రంలా
ఎందుకు ఎదురు చూస్తానో
తెలీదు—

నువ్వు నాకు తెలీదు
నీ శరీష కుసుమ శరీర
సౌందర్యాకృతి గుర్తించలేను—
నాకు తెలిసింది ఒక్కటే
పార్థుడికి వక్షికన్నే కన్పించినట్లు
నా ఏకాగ్రతనంతా
నీ కళ్ళు వశీకరించుకోవడం—
వినీలాకాశంలా నా
ప్రపంచాన్ని ఆవరించుకోవటం—
స్వర్ణాన్నపిత జీవరస గంగలై
సాహిత్య యురులు పొంగటం.

—శై లకుమార్

“నాకు బయవేమిటమ్మా! నేను మాత్రం బతకద్దూ? అయినా వాడి లీలలు మనకర్థం కావమ్మా! ఏది ఎందుకు చేస్తావో ఆ పర మాత్యకే తెలుసు!” పెదవులు నవ్వుతున్నా కళ్ళు ఏడుస్తూనే ఉన్నాయి.
“అ! ఈ గొడవలకేంగానీ ఇంతకీ ఆపరేషన్ ఎక్కడ చేయించు కుంటారు?”

మాట మార్చింది దేవతీ.

“అదే చూస్తున్నానమ్మా! మన వక్క ఊళ్ళో ఏదో క్లబ్ వారు ఐ కేంప్ పెట్టి ఆపరేషన్స్ చేయించడమేగాక జోడుకూడా ఇస్తారట!.... మన స్థితి అంతంత మాత్రమే తదా!.... అందుకే అక్కడి తెదామనుకుంటున్నాను. ఈ చూపు కాస్త మెరుగయిందా మనకింక ఇన్ని బాధ ఉండవు తల్లీ!” అన్నాడు రామ్మూర్తి.

‘అవును!’ అన్నట్లు తలూపింది దేవతీ.

* * *

అనుకున్నట్టుగానే వక్క ఊరు వెళ్ళాడు రామ్మూర్తి. ఆక్కడంకా హడావుడిగా వుంది. జనం కిట కిట లాడిపోతున్నారు.

పొద్దున్నగా రావలసిన డాక్టర్ ఏ కారణంచేతో రాలేదు సాయంత్రం అవుతున్నా.

రామ్మూర్తికి నీరసంతో కళ్ళు తిరుగుతున్నాయి. అక్కడి వాళ్ళని ఇద్దరు ముగ్గుర్ని పలకరించాడు. డాక్టర్ విషయం అడగడానికి. అయితే ఎవరూ అతని మాట వినిపించుకోలేదు.

సాయంత్రం అయిదున్నర అవుతుండగా డాక్టర్ దిగాడు. హడావిడి మరింత ఎక్కువయింది. అయితే ఆపరేషన్స్ చేసే సూచన కనిపించలేదు రామ్మూర్తికి. ధైర్యం చేసి ఓ కార్యకర్త దగ్గరి వెళ్ళి

“బాబూ! డాక్టరుగారొచ్చారుగా ఇంకా ఏమిటి ఆలస్యం?” అన్నాడు భయపడుతూనే.

“అయ్యా! ఇదీ ఆలస్యం!” అని తమతో చెప్పుకోవాలా? చాలాల్లేవయ్యా! ఊరికే చేయించుకోవడానికే అంత తొందర పడి పోతావేమిటి? ...” అంటూ కొట్టినంత పని చేశాడతను.

“అదికాదు బాబూ!....”

“ఏది కాదయ్యా.... ఓ మూల పొటో గ్రాఫర్ రాలేదని మేం చస్తుంటే మధ్య నీ గోలేమిటి? అంత ఉండలేని వాడిని వెళ్ళిపో! మా ప్రాణాలెందుకు తీస్తావో!” అంటూ ఓ కసురు కసిరి వెళ్ళి పోయాడతను.

రామ్మూర్తి కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి! ఎక్కడో దాక్కున్న అభిమానం

తన్నుకొచ్చింది. వళ్ళ దిగువున మరో గంట వుండి ఉసూరు మంటూ ఇల్లు చేరు కున్నాడు.

“అదేమిటి నాన్నా!” అప్పుడే వచ్చేసిన తండ్రిని ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ అడిగింది దేవకి.

“లాభం లేదమ్మా!... దూరపు కొండలు నునుపు! అయినా అవి మన లాంటి వళ్ళక్కడమ్మా!... మన బ్రతుకులు మరీ అద్యాన్నం! అటు పెద్దవాళ్ళలా జీవించనూలేము. ఇటు చిన్న వాళ్ళలా అడ్డెస్ కానూ లేము! మధ్య తరగతి మంద భాగ్యులమమ్మా మనం!... తిండికి లేకపోయినా అదేమిటో నాలో అభిమానం మాత్రం దావడం లేదు!” కండువతో కళ్ళుట్రుకుంటూ అన్నాడు రామ్మూర్తి.

ఇటీవల మాటకు ముందు ఏడుపొచ్చే స్తోందాయనకి.

“పోన్లెండి నాన్నా!... ఇక్కడే చేయించుకుందురు గానీ రేపు పెన్షన్ డబ్బు రాగానే. అయినా అలాంటి కేంస్ లో ఆపరేషన్ అంత మంచిది కాదు కూడాను!” అనునయింపుగా అంది దేవకి.

ఆమెకి తండ్రి స్థితి చూస్తూంటే దుఃఖం ఆగడం లేదు. కూతురి అనునయింపు మాటలు విన్న రామ్మూర్తి అదోలా నివ్వడు.

“నాన్నా! డాక్టర్ రవీంద్ర ఆపరేషన్స్ రాగా చేస్తాట్ట. ఆయన దగ్గర చేయించు సంతే!” అంది దేవకి.

మూర్ఖు

క్రమరెప్ప కదిలేలోగా

ఈ లోకంలో ఎన్నో వింతలూ

విద్వారాలూ

జరుగుతున్నాయి నిత్యం
అందుకే అది నిత్యసత్యం!

కాని, మనిషికి

కనువిప్ప కలిగేలోగా

ఎన్నో నష్టాలు, కష్టాలు

దొర్లుతున్నాయి అతని జీవితంలో

కనుకనే యిది జీవన సత్యం!

—రజనీ

“కానీ, ఆయన చాలా డబ్బు తీసుకుంటాట్టమ్మా!” నీరసంగా అన్నాడు రామ్మూర్తి.

“కానీ తప్పదుగా! మీ కన్ను బాగైతే మీ విద్యార్థులే మీ దగ్గరికొస్తారు!... ఎలాగో ఆయన దగ్గరే చేయించుకోండి నాన్నా!”

“అలాగే కనుక్కుంటాను!” అన్నా రామ్మూర్తి.

మర్నాడు కనుక్కుని ఉసూరుమంటూ వచ్చాడు.

“డాక్టర్ రవీంద్ర ఒక కన్ను ఆపరేషన్ చేస్తే రెండు వందలు తీసుకుంటాట్ట!... అది కాక మందులకీ వాటికి

ఇంకా అవుతుందట!” అన్నాడు దిగులుగా.

దేవకి కూడా దిగులు వడి పోయింది.

“కానీ... డాక్టర్ నరేంద్ర అని గవర్నమెంటు డాక్టరున్నాడు. ఆయన కూడా బానే చేస్తాడట!... యాభై రూపాయలిస్తే హాస్పిటల్లో తనేస్వయంగా చేస్తానన్నాడు. అయినా ఇదేమంత పెద్ద ఆపరేషన్ కాదట! ఆక్కడే చేయించుకుంటే పోలా!” అన్నాడు రామ్మూర్తి.

దేవకి క్షణం ఆలోచనలో వడింది.

ఇద్దరూ కాసేపు ఆలోచించుకొని పెన్షన్ డబ్బు రాగానే హాస్పిటల్లో ఆపరేషన్ చేయించాలని నిర్ణయించుకున్నారు.

పెన్షన్ వచ్చిన రోజునే అలస్యం చెయ్యకుండా డాక్టర్ నరేంద్ర దగ్గరికెళ్ళి మాట్లాడి యాభై రూపాయలూ ఆయన కిచ్చాడు రామ్మూర్తి.

“మీకేం పువారేడు మాస్టారూ! రేపే మీకంటి ఆపరేషన్. మీరు నిశ్చితంగా ఉండండి!” అన్నాడు డాక్టర్ యాభై రూపాయల నోటుని సున్నితంగా జేబులో పెట్టుకుంటూ.

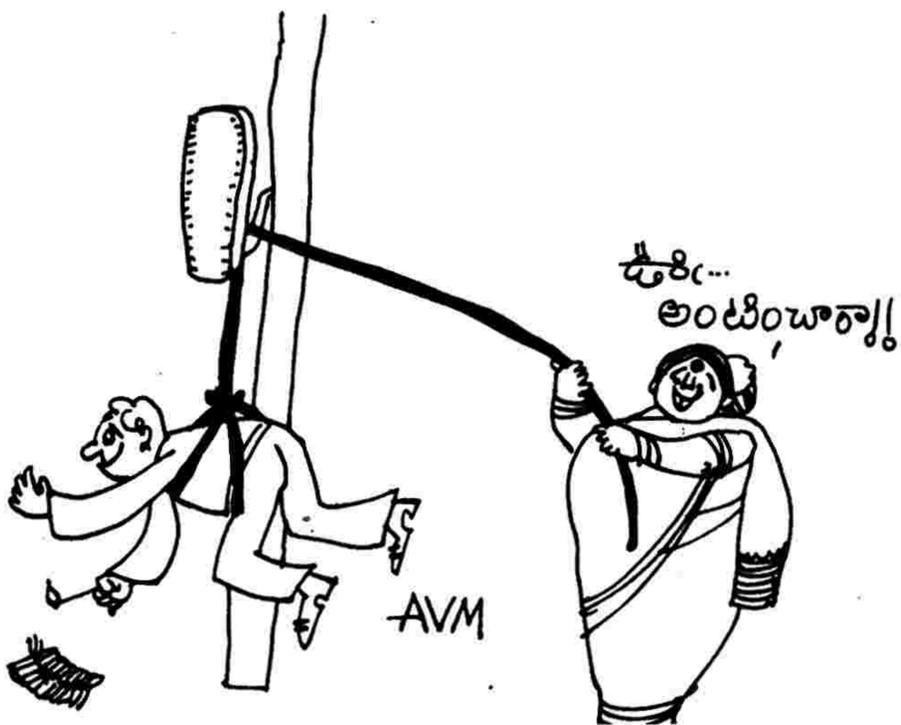
అనుకున్నట్టు రామ్మూర్తి కంటి ఆపరేషన్ నిర్విఘ్నంగా అయిపోయింది. కట్టుకడుతూ డాక్టర్.

“ఇదిగో! మాస్టారూ! జాగ్రత్తగా ఉండండి. ఏమీ నమలకూడదు. దగ్గ కూడదు! బీకేర్పుల్! లేకపోతే కంటితే ప్రమాదం!” అంటూ కొన్ని జాగ్రత్తలు చెప్పాడు.

“అలాగేనండీ!” అన్నాడు రామ్మూర్తి వినయంగా. మందులకనీ, వార్డుబోయ్ కనీ, హెల్ప్ చేసిన నర్స్ కనీ మరో పాతిక కర్పయిందాయనకి. అయినా దాద వడ లేదు.

“వందలు అవుతుందనుకున్న ఆపరేషన్ తేలిగ్గానే అయిపోయింది! కన్ను బాగాలే గానీ ఆబ్బు ఎలాగో సంపాదించుకోవచ్చు!” అన్న డీమా వచ్చిందాయనకి. అందుకే పెన్షన్ డబ్బులోంచి దారాళంగానే ఖర్చుచేశాడు.

ఆ రోజు రామ్మూర్తి కంటి కట్టు విప్పారు ముందు మనగ్గా కనిపించి అపై

కాస్త మెరుగయింది.

రామ్మూర్తి తెగఆనంద పడిపోయాడు. డాక్టర్ కి ఎన్నో కృతజ్ఞతలు చెప్పుకున్నాడు.

డాక్టర్ ఆయనకి ఐ షేడ్ ఇస్తూ—
వేడి చేసే వస్తువులు తినొద్దనీ. కంటికి స్ట్రెయిన్ ఇవ్వద్దనీ. క్రమేపీ చూపు మెరుగవుతుందనీ. ఇరవై రోజుల తరవాత వస్తే కళ్ళ అద్దాలు రాసిస్తాననీ .. ఇంకా చాలా జాగ్రత్తలు చెప్పాడు.

ఇంటి కొచ్చాక అర్థాకలితో తిన్నా. ఆ తండ్రి కూతుళ్ళకి అంత బాధగా లేదు. 'కన్ను బాగయింది! అంతే చాలు!' అన్న తప్పి కొందంత శక్తినిచ్చింది వాళ్ళకి.

మళ్ళీ ఏవీ టైమింగ్స్ లో ట్యూషన్స్ చెప్పాలో ఎవరెవరికి రమ్మని కబురు చెప్పాలో. తనంతే బాగా నమ్మకం ఎవరికుందో ఆలోచిస్తూ పడుకున్నాడు రామ్మూర్తి.

మూడు రోజులు గడిచి పోయాయి! రామ్మూర్తి కంటిలో సన్నని పోటు ప్రారంభమైంది. రెండు రోజులు అదే తగ్గుతుండలే అని చూశాడు కానీ తగ్గలేదు సరికదా బాధతో పాటు కంటినుంచి నీరు కారడం ప్రారంభమైంది. కంగారు పడి డాక్టర్ దగ్గరికి పరిగెత్తాడు.

ఆయన చూసి ఏం భయం లేదని. ఇవి వాడమనీ కొన్ని మందులు రాసి ధైర్యం చెప్పి వంపాడు.

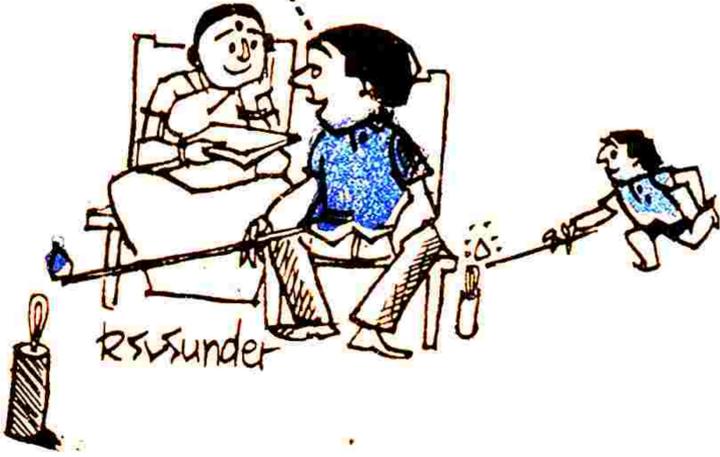
షెరో నాలుగు రోజులు గడిచి పోయాయి రామ్మూర్తి కంటి పరిస్థితి మరి దారుణంగా తయారయింది.

కన్ను నెత్తురు ముద్దలా ఎర్రగా అయి పోయింది. కంటి నుంచి నీరు ఆగకుండా కారుతూనే ఉంది పోటు మరింత ఎక్కువ అవడమేగాక జ్వరం కూడా మొదలైంది.

మళ్ళీ డాక్టర్ దగ్గరి కెళ్ళాడు.
"వెనవ యాబై రూపాయలకి గాడిద దాకిరి" అనుకుంటూ విసుక్కుంటూనే చూశాడాయన.

ముఖాన్ని చిరాగ్గా పెట్టి—
"మందులన్నీ నేను చెప్పినట్టు వాడలేదా?" అన్నాడు.

హాయిలకైవైముందు ప్రవేశింపలోన
జ్యోత్తులు-యితావెంశాసరా పతువు.

"వేసుకున్నానుడి!" వి న యం గా అన్నాడు రామ్మూర్తి.
"అయితే వేడివస్తువులుబాగాతినారా!"
"లేదండీ! మజ్జిగన్నం తప్ప.... ఏం తిన్నేదు!"
"అయితే ఈ కన్నెందుకిలా తయారయింది?" కొట్టినట్టే అన్నాడు డాక్టర్.
బిత్తర పోయాడు రామ్మూర్తి.
"ఏమయింది డాక్టర్ గారూ?" అన్నాడు భయంగా.
"ఏం లేదు లేండి! ఇదిగో ఈ టేబ్లెట్స్ వదిరోజులు రోజుకు మూడు చొప్పున వాడి. ఆ తర్వాత కనిపించండి!" అంటూ వంపేశాడు డాక్టర్.

* * *
పదిరోజులు అతి భారంగా గడిచి

జీవన మజిలీ
వీచే వడగాలి నైనా
భరిస్తాను స్రీయా!
దహించే ఆకలి నైనా
తట్టుకుంటాను చెలీ!!
అఖరికి—
కడు పేదరికమైనా
అనుభవిస్తాను సఖియా!!
కాని;
నా హృదయంలో,
నా జీవితంలో
తోడుగా, చిరస్థాయిగా
నీవుంటేనే సుమా! —వరలక్ష్మి

పోయాయి. బాధ భరించలేని రామ్మూర్తి ఇంటికెడితే ఎక్కడ విసుక్కుంటాడో అని హాన్సటల్ కెళ్ళాడు.

ఆ రోజు డాక్టర్ సరేంద్ర శలవు పెట్టాడు. మరో డాక్టర్ ఆయన కన్ను చూశాడు.

"కన్ను సెప్టిక్ అయి చెడిపోయింది. గుడ్డు మొత్తం తీసెయ్యాలి. ఎంత తొందరగా తీస్తే అంత మంచిది! లేక పోతే రెండో కన్ను కూడా పోయే ప్రమాదముంది!" అన్నాడు డాక్టర్.

కొయ్యబాం పోయాడు రామ్మూర్తి. ఏదో అడగబోతుంటే—

"ఒక్కొక్కళ్ళ దగ్గరా ఇంత సేపుంటే ఆ క్యూ తరిగేదెలాగయ్యా!" అంటూ ఒక్క గదుము గదిమాడా డాక్టర్. కాళ్ళిద్దరు కుంటూ ఇల్లు చేరాడు రామ్మూర్తి.

మంచం మీద పడి భోరున ఏడుస్తున్న తండ్రిని చూసి నిర్భాంత పోయింది దేవకి.

"ఏమిట్టాన్నా? ఏమయింది?" అంది కంగారుగా. "నా కన్ను నా కన్ను పోయిందమ్మా! పూర్తి గాపోయిందమ్మా!" పసివాడిలా చేతిల్లో ముఖం దాచుకుని భోరుమన్నాడు రామ్మూర్తి.

దేవకి బిగుసుకుపోయింది. రెండు నిమిషాల తర్వాత తేమకుని మెల్లగా అన్ని విషయాలూ అడిగి తెలుసుకుంది. ఆ సై ఆయన్ని కన్నతల్లిలా అక్కున చేర్చుకుని ఓదార్చింది.

"మన రోజులు బావుండకపోతే.... అన్నీ ఇలాగే జుగుతాయి నన్నా... ఎవరన్నీ ప్రయోజనం లేదు. రెండో కంటినైనా కాపాడుకుందాం వరండి!" అంటూ ఆయనకి దైర్యం చెప్పి, ఆ సాక్షుంశ్రమే డాక్టర్ నరేంద్ర ఇంటికి తీసికెళ్ళింది.

అతను కాస్త తీరిగ్గానే ఉన్నా వాళ్ళని చూసి ముఖం చిట్టించాడు.

విషయం చెప్పింది దేవకి.

"మీరు శలవు పెట్టారటకదా. హాస్పిటల్లో మరో డాక్టర్ చెప్పారు!" అన్నాడు రామ్మూర్తి. తన బాధని కడుపులోనే దాచుకుని.

అతనేం మాట్లాడలేదు.

"డాక్టర్ ఈ కన్ను పూర్తిగా తీసేయ్యకపోతే బాధ తగ్గదని. వైగా రెండో కంటి క్షూడా ప్రమాదమరీ ఆయన అన్నారట. నిజమేనా?...." అంది దేవకి.

"నిజమే!" అన్నట్టు తల వంకించాడు డాక్టర్.

"అసలేంకీలా జరిగింది డాక్టర్!" కాస్త ఆవేగంగా అంది దేవకి.

"బావుంది! కన్నుంటే మాటలనుకుంటున్నారా! ఎన్నో జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి! అక్కడికి నేను చెప్పాను! జాగ్రత్తగా ఉండండి అని విన్నారా! ఈయన బాగా కదియంటాడు! లేక పోతే ఏ ఆనకాయో తినుంటాడు! వ్పి చెప్పిన మాట వినరు కదా!" అన్నాడు డాక్టర్ విసుగ్గా.

అతని మాట వింటుంటే దేవకి వెర్రెరి కోపం ముంచు కొచ్చింది. అయినా తనని తాను కంట్రోల్ చేసుకుని —

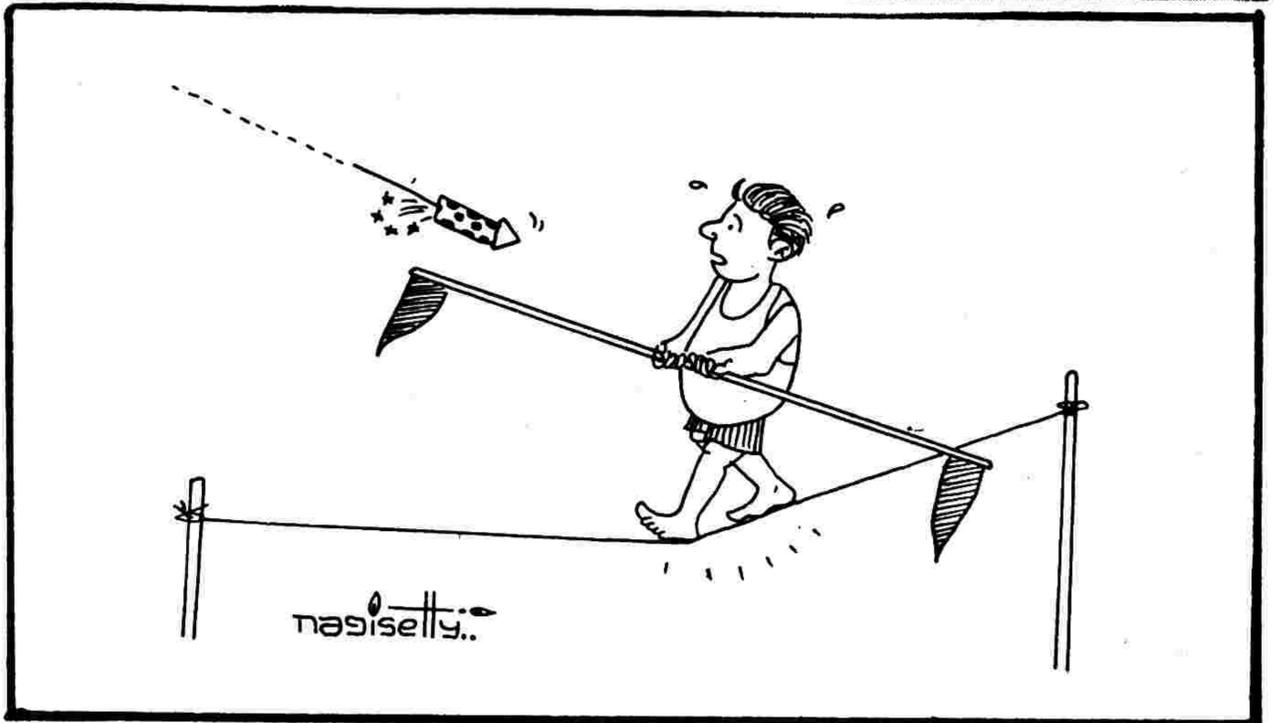
"అయితే డాక్టర్! కదిలినా, ఆవకాయ తిన్నా నెస్టిక్ అవుతుందా?" అంది సూటిగా.

దానికతను మండిపడ్డాడు.

"అసలు డాక్టర్ వి నువ్వు నేనా?" అంటూ సవాల్ చేశాడు.

"అంత అభిమానం ఉన్న వాళ్ళు. రావ వైద్యం కావాలనుకునే వాళ్ళు ఏ ప్రయివేట్ నర్సింగ్ హోమ్లోనైనా చేయించుకోక పోయారా ఇలా మా ప్రాణాలు తియ్యకపోతే!" అంటూ చింపులేశాడు.

ఆవేగం తన్నుకొస్తున్నా వ్యక్తిని

మనసులో వూచుకుని —

"హరీ డాక్టర్! మిమ్మల్ని నొప్పించాలని కాదు నా ఉద్దేశం!.... కారణం తెలుసుకుందామనవీగానంతే!" అంటూ పన్నాలుగు క్షమార్పణలు చెప్పుకున్న తరవాత కాస్త శాంతివాడు డాక్టర్.

"అయినా గవర్నమెంటు డాక్టర్లుంటే ఆర్యకి అయినే!" అంటూ అనవసరంగా నిట్టూర్చాడు.

ఇదంతా తనకి వట్టనట్టు తల వట్టుకుని అలా నిశ్చలంగా కూర్చుండి పోయాడు రామ్మూర్తి.

"డాక్టర్!" మెల్లగా పిల్చింది దేవకి.

"ఏమిటి!" అన్నట్టు చూశాడతను.

"ఎలాగో కన్ను తీసేయ్యాలన్నారుగా.."

రేపు నాన్న హాస్పిటల్లో జాయినవుతారు. దయచేసి కన్ను తీసేయ్యండి డాక్టర్!" రెండు చేతులూ జోడించి.... దయనీయంగా అడిగింది దేవకి.

ఆమెకి దుఃఖం కట్టలు తెంచుకొస్తోంది.

"అవును డాక్టర్!.... బాధ నేను భరించలేను! నా కన్ను తీసేయ్యండి!.... ప్లీజ్!...." చేతుల్లో ముఖం దాచుకుని భోరు మన్నాడు రామ్మూర్తి.

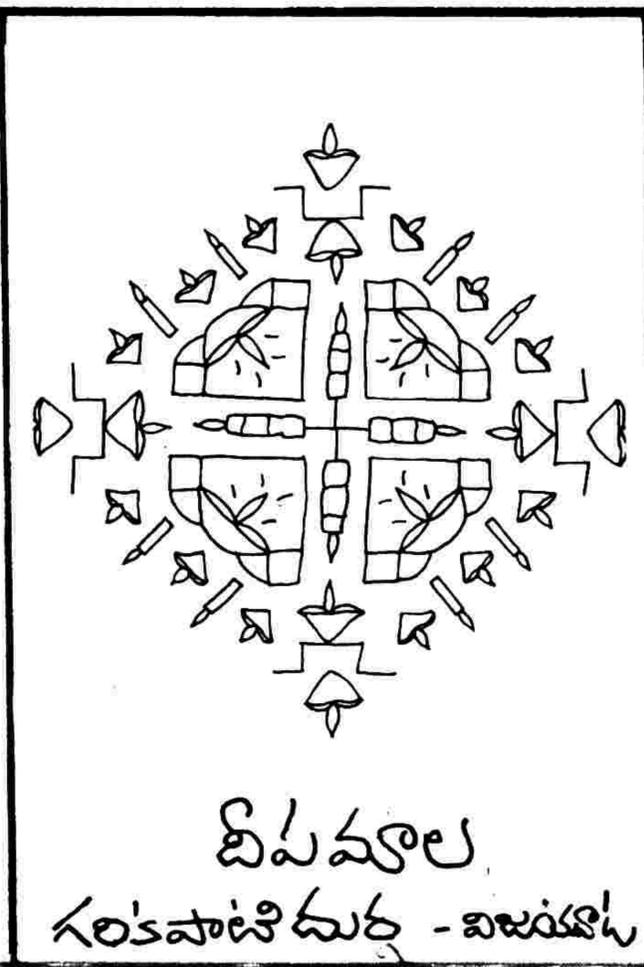
క్షణం ఆలోచనలో పడ్డాడు డాక్టర్.

"రేపు జాయినవమంటారా డాక్టర్?" మెల్లగా అంది దేవకి.

"అలాగే! ఈ కన్ను తీసినందుకు మరో యాభై రూపాయ లవుతుంది! తరవాత నన్నంటే లాభం లేదు! అంత్య నిష్ఠూరం కన్న ఆదినిష్ఠూరం మేలు." నిజాయితీకి మారుపేరులా మొహం పెట్టి అన్నాడు డాక్టర్.

"డాక్టర్!" అంది దేవకి నిర్భాంత పోయి.

"వెరీ గుడ్! చెడ గొట్టడానికి యాభై రూపాయలు, ఆ చెడిన కన్నుని తొలగించడానికి మరో యాభై రూపాయలు! అంటే... నా మంచి కన్నుని, నా నుంచి దూరం చేయడానికి మీ పీజి వంద రూపాయలున్న మాట! ... వెరీ గుడ్! మీ ధర్మానుష్ఠలు ఇలాగే వర్తిల్లాలి!.... మీ డాక్టర్లు ఇంకా వ్యక్తిలోకి రావాలి!...." అంటూ పగం బిడి నవ్వుతున్న రామ్మూర్తిని చూసి డాక్టరు. దేవకి కూడా కొయ్య బారి పోయారు.

బిషవాల

శరీరవాటిదుర్ల - విజయం